

CZ Biom – České sdružení pro biomasu, z. s.

Opletalova 7/918

111 44 Praha 1

Tel.: 241 730 326

Mob.: 604 856 036

---

sekretariat@biom.cz

www.czbiom.cz; www.biom.cz

V Praze dne 10. 10. 2022.

Dopady nařízení o intervenci v mimořádné situaci s cílem řešit vysoké ceny energie

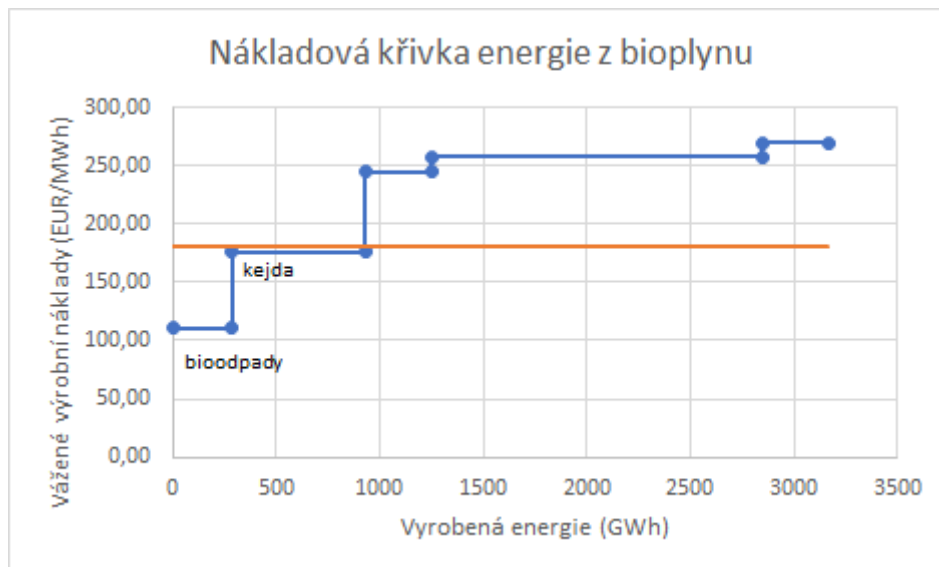
Novela zákona o podporovaných zdrojích č. 165/2012 z loňského roku umožnila provádět na bioplynových stanicích rozšíření a úpravy vedoucí ke zvýšení výroby či poskytování výkonové rovnováhy (flexibility). V realizaci je nyní několik desítek projektů na zvýšení instalovaného výkonu vedoucí ke zvýšení výroby elektřiny a její flexibility, dále intenzifikace výroby bioplynu či připojování nových objektů na teplo z bioplynu. Provozovatelé tak činí i přes růst nákladů z toho důvodu, že jim trh nabízí motivaci v podobě zajímavých cen elektřiny.

Pokud by se zastropování cen elektřiny na úrovni 180 EUR/MWh vztahovalo také na oblast bioplynu, dojde nutně k zastavení započatého rozvoje oboru a navíc také k poklesu výroby elektřiny z bioplynu. Výroba by pravděpodobně poklesla až na 800 GWh/rok, což je oproti stávající výrobě 3.200 GWh pokles o 75 %. K tomuto poklesu by došlo z následujícího důvodu:

Výrobní náklady produkovaného bioplynu jsou na stávajících zařízeních vyšší než 180 EUR/MWh. Bioplyn je vyráběn z mixu různých substrátů. Z části je mix tvořen odpady nebo vedlejšími produkty s relativně nízkými palivovými náklady. Významnější podíl však tvoří cíleně pěstovaná biomasa, bez které není možné stávající výkon bioplynových stanic udržet. Náklady na zajištění vstupního substrátu rostou a jen v posledním roce tento nárůst dosahuje 30 %. Po zastropování by tak došlo k utlumení výroby elektřiny především z cíleně

pěstované biomasy, která tvoří dražší část palivového mixu a u které rostly náklady nejvíce. Provozovatelé mají teoreticky možnost pobírat státní podporu, ale ta je stanovena na základě palivových nákladů z roku 2012 (1,8 Kč/kWh), což je naprosto zastaralé a neplatné. Cenové rozhodnutí pro podporované zdroje již 13 let u bioplynu uvádí stále stejnou výši podpory 4,12 Kč/kWh a to i přes výrazný růst nákladů obzvláště v posledním roce. Náklady na jednotlivé druhy vstupní biomasy se pohybují v rozmezí 0,5 - 4,4 Kč/kWh. K tomu je nutné připočítat další provozní náklady, jako jsou mzdy či opravy, a také podíl na investičních nákladech. To znamená, že celkové náklady na výrobu energie z bioplynu dosahují hodnoty až 6.600 Kč/MWh, tedy zhruba 260 EUR/MWh. V případě nových investic je nutné uvažovat i s dodatečnými investičními náklady na úrovni 15 – 25 EUR/MWh.

Přehledně jsou náklady prezentovány v nákladové křivce

Zastropování cen energie neumožní rozvoj flexibilní výroby energie

Obor bioplynu disponuje regulačním potenciálem o výkonu přečerpávací elektrárny Dlouhé stráně (cca 600-700 MW). Dnešní elektroenergetika trpí nedostatkem flexibility a s nárůstem FVE systémů a tepelných čerpadel bude tento problém ještě narůstat. Pro větší vstřebatelnost nových FVE a TVE do distribučních sítí je nutné rozvíjet i flexibilní zdroje. Zvýšená cena elektřiny způsobila zájem o investice do rozšíření instalovaného výkonu a řízení produkce elektřiny dle poptávky nebo potřeb sítě. V současné době je po několikaleté realizační pauze opět ve výstavbě pět bioplynových stanic od výkonu 99 kW až po více než 1 MW. V realizaci je také několik desítek úprav bioplynových stanic a další projekty čekají na

stavební povolení. Od firem, které tyto technologie dodávají a i od samotných investorů však zaznívá jasná informace, že došlo k pozastavení projektů a v některých případech zákazníci odstupují od již uzavřených smluv právě kvůli připravovanému zastropování.

Omezení ceny elektřiny na 180 EUR/MWh je dalším signálem nestabilního podnikatelského prostředí. Obor bioplyn propojuje několik odvětví a to zejména energetiku, zemědělství, plynárenství a životní prostředí včetně sektoru odpadů. Dopadá tedy na něj změna legislativy ze všech sektorů a to se výrazně projevuje na neustálé změně provozních podmínek. Historicky se tak musel obor smířit s dodatečnými náklady na regulaci výkonu, změnou emisních limitů, zpřísnění pěstebních podmínek energetických plodin, certifikaci udržitelnosti, zvýšení administrativy a míry výkaznictví, kontroly přiměřenosti podpory, atd. Jen v nedávné době byly vydány jasné signály nepřející rozvoji oboru. Konkrétně se jednalo o IRR na hranici 8,4% pro všechny druhy podporovaných zdrojů, vydání cenového rozhodnutí ERÚ na rok 2023 bez valorizace podpory a nyní zpráva o zastropování. Je to příkrém rozporu s tím, co si situace žádá. Potřebujeme nové tuzemské zdroje, musíme řešit výkonovou rovnováhu sítě a zvyšovat bezpečnost dodávek energií.

Nařízení o intervenci v mimořádné situaci s cílem řešit vysoké ceny energie členským státům umožňuje výjimky z povinného zastropování, a to v těch případech:

- A. *Článek 7, odstavec 3: "...Od zastropování lze upustit v případě, že by mohlo dojít ke zvýšení produkce CO₂ a ke snížení výroby energie z obnovitelných zdrojů".*
- B. *Dle článku 7a, odstavec 1 písm. b) lze stanovit vyšší strop pro výrobce uvedené v článku 7(1), pokud je doloženo, že jejich investiční a provozní náklady převyšují strop stanovený v článku 6(1)*
- C. *V článku 7a) odstavci 2 je uvedeno, že toto opatření by nemělo vysílat negativní signály pro trh s elektřinou.*

Vzhledem k tomu, že současné výrobní náklady bioplynu jsou nad limitem 180 EUR/MWh, je jasné, že toto zastropování povede k výraznému snížení výroby energie z bioplynu, zastavení rozvoje a tím snížení možnosti poskytovat flexibilitu. Snížení výroby elektřiny z bioplynových stanic dále zvýší rozdíl mezi nabídkou a poptávkou a tržní cena elektřiny dále vzroste. Členský stát má tedy možnost uplatnit článek 7 odstavec 3 a tuto energii vyjmout z povinného zastropování. Je nutné upozornit i na to, snížení výroby způsobí porušení

smluvních závazků na dodávku elektřiny, obchodníci budou požadovat náhradu škody vzniklou nedodáním očekávané výroby. Vlivem rozhodnutí státu budou provozovatelé zastropování přímo poškozeni.

Zároveň lze podle článku 7(1) stanovit vyšší strop v případě, že investiční a provozní náklady daného zdroje jsou vyšší.

Během tohoto roku se rozhodla řada provozovatelů bioplynových stanic k novým investicím a rozsáhlým úpravám zařízení. Plánují se úpravy/opravy, které se dlouho odkládal kvůli nerentabilitě provozu způsobené podhodnocenou podporou. Nyní trh motivuje nejen k provedení odkládaných oprav, ale i k vyšší produkci energie z obnovitelných zdrojů a poskytování služby výkonové rovnováhy. Zastropování ceny tyto investice zastaví. Zastropování tak lze považovat za jasný negativní signál trhu ve smyslu článku 7a. Což vytváří další argument k tomu, aby členský stát od zastropování ceny elektřiny pro tento zdroj upustil.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'J. Habart'.

Ing. Jan Habart, Ph.D.
předseda CZ Biom